

PRAHA 10

Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2025-2028

Zpracoval:

Odbor sociální
ÚMČ Praha 10
kpss@praha10.cz
www.desitkapomaha.cz
listopad 2024

Obsah

Úvodní slovo	4
Úvodní slovo vedoucího Odboru sociálního ÚMČ Praha 10	5
1. Základní informace o procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10	6
1.1. Organizační zajištění procesu KPSS	8
1.2. Metodické ukotvení	9
1.3. Historie procesu na území MČ Praha 10	9
1.4. Popis aktualizace Střednědobého plánu MČ Praha 10	11
1.5. Popis zapojování veřejnosti	12
1.6. Nejvýznamnější aktivity v sociální a návazné oblasti na území MČ Praha 10.....	13
2. Základní informace o činnosti Odboru sociálního ÚMČ Praha 10	15
3. Základní popis území	16
4. Způsob podpory sociálních a návazných služeb pro občany MČ Praha 10	20
4.1. Podpora formou dotačního řízení MČ Praha 10 v sociální oblasti	21
4.2. Podpora formou nájemného v zájmu MČ Praha 10	23
5. Přehled spolupracujících poskytovatelů sociálních a návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10	24
6. Zajištění služeb Centrem sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.	27
7. Analýza finančních toků alokovaných na poskytování sociálních a návazných služeb občanům MČ Praha 10	28
8. Priority v sociální a návazné oblasti na období 2025-2028	29
9. Sledování a vyhodnocování plnění střednědobého plánu a průběhu procesu komunitního plánování	33
9.1. Zajištění plnění plánu	33
9.2. Sledování plnění plánu	34
9.3. Vyhodnocování plnění plánu	34

VIZE

***V roce 2030 bude na území městské části Praha 10
efektivní, funkční a dostupná síť sociálních a návazných služeb
reagující na měnící se potřeby občanů.***

Úvodní slovo

Úvodní slovo vedoucího Odboru sociálního ÚMČ Praha 10

Vážení spoluobčané,
vážení zájemci o sociální problematiku,

Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2025-2028 (dále jen „Střednědobý plán MČ P10“), který bych Vám rád na tomto místě představil, vznikl zejména díky spolupráci občanů Prahy 10, poskytovatelů sociálních a návazných služeb a představitelů naší městské části. Cílem našeho snažení je zajistit pro občany Prahy 10 potřebné sociální a návazné služby tak, aby reagovaly na jejich skutečné potřeby a byly pro ně co nejdostupnější.

Základem tohoto Střednědobého plánu MČ P10, který navazuje na předcházející plán, jsou výstupy z procesu komunitního plánování. Na základě zjištěných informací byly potvrzeny priority neboli cíle či hlavní oblasti, kterým se budeme v dalším období v sociálních a návazných službách věnovat.

Po formální stránce se dokument skládá ze dvou částí – z hlavního dokumentu a příloh. Stěžejní informace jsou soustředěny v hlavním dokumentu a další podkladové, doplňující a upřesňující údaje jsou uvedeny v příloze s názvem: „Přílohy střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2025-2028“ (dále jen „Přílohy Střednědobého plánu MČ P10“).

Střednědobý plán MČ P10 je úzce provázán se všemi strategiemi městské části Praha 10 v sociální oblasti. V rámci procesu komunitního plánování spolupracujeme též s Magistrátem hl. m. Prahy – jedním z podkladů při komunitním plánování je pro nás Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hl. m. Prahy.

Střednědobý plán MČ P10 je vytvořen na čtyřleté období 2025-2028. Vždy na dva roky v rámci tohoto období bude zpracován prováděcí plán, který detailně rozpracuje úkoly, stanovené Střednědobým plánem MČ P10.

Na závěr bych rád upřímně poděkoval všem, kteří se podíleli na vzniku tohoto dokumentu. Jen díky spolupráci všech zainteresovaných (tedy spolupracovníků z řad občanů, poskytovatelů sociálních a návazných služeb) dává předložený plán smysl a může reagovat na aktuální potřeby.

I tentokrát patří moje osobní poděkování Mgr. Martině Macurové za metodickou podporu při realizaci procesu plánování sociálních služeb, Bc. Lindě Zákorové, koordinátorce komunitního plánování sociálních a návazných služeb a Ing. Lucii Tiefenbach, vedoucí referátu sociální práce za neobyčejné nasazení, se kterým proces plánování realizují.

Pavel Petřík, vedoucí odboru sociálního Úřadu městské části Praha 10

1. Základní informace o procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10

Zajištění a rozvoj dostupného systému sociální pomoci, který reaguje na individuální potřeby osob v nepříznivé sociální situaci, je jedním ze základních pilířů veřejných politik v EU a ČR. Jednou z částí sociální pomoci jsou sociální služby, které Evropská komise definuje mj. jako služby poskytující individualizovanou pomoc osobám s cílem usnadnit jejich začlenění do společnosti a zaručit plnění jejich základních práv.

Sociální služby jsou určeny lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, kterou nemohou nebo nedokážou řešit samostatně. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách), definuje sociální služby jako činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Základní východisko Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2025 (MPSV) je pojetí nepříznivé sociální situace.

Cílem působení sociálních služeb mimo jiné musí být zvyšování samostatnosti a aktivního přístupu uživatelů služeb k řešení nebo zvládnutí nepříznivé sociální situace a posilování jejich kompetencí k tomu, aby v ní dlouhodobě nesetrvávali a neprohlubovali ji.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hlavního města Prahy na období 2022–2024 (včetně aktualizací) je základním strategickým nástrojem hl. m. Prahy v oblasti zajišťování sociálních služeb pro své občany. V oblasti působnosti při zajišťování sociálních služeb jsou procesy plánování sociálních služeb legislativně ukotveny v zákoně o sociálních službách, kde je vymezena působnost obcí (MČ), kraje (HMP) a ministerstva (MPSV).

Obce (MČ) mohou zpracovat vlastní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby (viz § 94 písm. d) zákona o sociálních službách).

MČ Praha 10 zpracovává vlastní střednědobý plán zaměřující se nejen na udržení a rozvoj sociálních služeb, ale i na oblast služeb návazných, tzn. služeb, které vhodně doplňují zajištění sociálních služeb a řešení nepříznivé sociální situace občanů.

MČ Praha 10 dále spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích (viz § 94 písm. e) zákona o sociálních službách).¹

¹ Inspirováno textem SPRSS MHMP na rok 2022–2024.

Jako vhodnou metodu pro tvorbu střednědobého plánu, si MČ Praha 10 již před lety zvolila metodu komunitního plánování, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály pro různé oblasti veřejného života na úrovni obce i kraje, a která výrazně posiluje principy zastupitelské demokracie. Charakteristickým znakem této metody je důraz kladený na zapojování všech, kterých se zpracovávaná oblast týká, na dialog a vyjednávání a na dosažení výsledku, který je přijat a podporován většinou účastníků. Jedná se o metodu, která je často využívána pro plánování sociálních a návazných služeb tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. Současně se jedná o otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti sociálních služeb.²

Základní východiska procesu komunitního plánování:

- Zajištění legitimacy procesu.
- Zaměření se na potřeby občanů.
- Zaměření se na dosažitelná řešení.
- Cyklického opakování.
- Princip přímé úměry.
- Každý má právo se vyjádřit a zajímat se o věci veřejné.
- Každý má právo být informovaný.
- Zapojování dotčených aktérů do procesu plánování.

Očekávané přínosy procesu:

- Efektivní zvyšování dostupnosti sociálních a návazných služeb.
- Hospodárné a transparentní rozdělování finančních prostředků v oblasti sociálních a návazných služeb.
- Zpracovaný dokument pro rozhodování MČ Praha 10 při rozdělování finančních prostředků z rozpočtu MČ Prahy 10 a prosazování potřebných služeb na MHMP.
- Zvýšení důvěry ve vedení MČ Praha 10 u občanů.

Základní informace o účastnících a jejich úlohách v procesu KPSS

Základem procesu komunitního plánování sociálních služeb je spolupráce klíčových aktérů/dotčených subjektů, tj. zadavatele (městská část), uživatelů (klientů), veřejnosti a poskytovatelů sociálních a návazných služeb při vytváření plánu a vyjednávání o budoucí podobě služeb a realizaci konkrétních kroků. Společným cílem je zajistit dostupnost sociálních a návazných služeb. Proces vychází z porovnání existující nabídky sociálních a návazných služeb a ze zjištěných po-

² VASKOVÁ, Vladana a Ondřej ŽEŽULA. *Komunitní plánování – věc veřejná: jak zjistit, co lidé opravdu chtějí? jak zlepšit život v obci?* Vyd. 1. Praha: Jan, 2002. ISBN 80-86552-30-6. S. 4.

třeb uživatelů služeb. Výsledek provedeného srovnání slouží jako jeden z klíčových podkladů pro zformulování priorit v oblasti sociálních a návazných služeb a k nastavení opatření pro jednotlivá plánovací období (akční/prováděcí plány).³

Podrobné informace o hlavních úlohách účastníků naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ Praha 10 na str. 2-3.

1.1. Organizační zajištění procesu KPSS

Proces KPSS je popsán v Organizačním řádu. Jedná se o organizační předpis, který upravuje strukturu jednotlivých složek KPSS na území MČ Praha 10 a je koncipován v souladu s principy KPSS doporučenými metodikami MPSV. Dokument je k dispozici na www.desitkapomaha.cz v sekci komunitní plánování.

Organizační řád schválila Rada MČ Praha 10, a to po projednání v koordinační skupině KPSS. Celkově upravuje proces KPSS, úkoly a vzájemné vztahy jednotlivých aktérů, rozsah jejich pravomocí a odpovědnosti.

V procesu KPSS je vždy snaha docílit při rozhodování konsensuálního rozhodnutí. Pokud se nedaří dosáhnout shody v záměrech a aktivitách plánování, je možné ve výjimečných případech hlasovat. Výstup z procesu KPSS je schválen za předpokladu, že pro něj hlasovala nadpoloviční většina přítomných. Jedná se o nouzový prostředek v případě, že se přítomní členové nedokážou dohodnout.

Procesu KPSS se účastní jednotlivé složky, které zajišťují proces po odborné a procesní stránce a vedou k jeho efektivní a kvalitní realizaci.

Složky procesu KPSS:

- Garant procesu KPSS
 - Politický
 - Odborný
- Odbor sociální ÚMČ Praha 10
- Koordinátor procesu KPSS
- Metodická podpora procesu KPSS
- Koordinační skupina KPSS
- Odborní garanti pracovních skupin KPSS
- Pracovní skupiny KPSS

³ VALACHOVÁ, Kateřina a Tomáš PŮSL (eds.). *Doporučení pro obce a města pro předcházení tvorby a rozšiřování sociálně vyloučených lokalit se zdůrazněním zajištění potřeby bydlení*. 1. vyd. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2009. Edice dobré správní praxe. ISBN 978-80-254-4383-5. S. 35.

- Delegáti pracovních skupin KPSS
- Poradní orgán Rady MČ Praha 10 a Zastupitelstva MČ Praha 10

Nedílnou součástí tohoto dokumentu je popis Organizační struktury KPSS a Jmenný seznam členů koordinační skupiny KPSS ke dni zpracování dokumentu (oba dokumenty jsou součástí Přílohy Střednědobého plánu MČ P10 na str. 4-5).

Jmenný seznam členů koordinační skupiny KPSS je průběžně aktualizován. Platná verze je vždy zveřejněna na sociálním a zdravotním portálu. Za správnost údajů odpovídá koordinátor KPSS.

1.2. Metodické ukotvení

Střednědobý plán MČ P10 je zpracován metodou komunitního plánování. Postup zpracování vychází z metodických materiálů a postupů doporučených MPSV ČR a současného vývoje postupů strategického plánování.

Střednědobý plán MČ P10 je úzce provázán s klíčovými strategiemi MČ Praha 10.

Střednědobý plán MČ P10 byl zpracován v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb na území hl. m. Prahy.

V průběhu realizace byly respektovány principy KPSS:

- partnerství mezi účastníky,
- zapojování dotčených aktérů,
- hledání nových zdrojů,
- aktivní práce s informacemi,
- kladení důrazu na všechny fáze procesu zpracování,
- zohlednění již vytvořené a osvědčené spolupráce,
- kompromis mezi přáním a možnostmi.

1.3. Historie procesu na území MČ Praha 10

Usnesením Rady MČ Praha 10 č. 170 ze dne 5. 4. 2004 byl schválen záměr zapojení MČ Praha 10 do procesu komunitního plánování sociálních služeb za účasti uživatelů (občanů Prahy 10), poskytovatelů sociálních a návazných služeb a zástupců zadavatele (MČ Praha 10).

MČ Praha 10 byla jednou z prvních městských částí na území hl. m. Prahy, která přijala záměr plánovat sociální služby komunitní metodou.

Od 1. 1. 2007 bylo plánování rozvoje sociálních služeb zakotveno v zákoně o sociálních službách – jedná se o § 94 a § 95 uvedeného zákona.

Od roku 2004 doposud se podařilo navázat spolupráci s více než 100 poskytovateli sociálních a návazných služeb, kteří pomáhají občanům Prahy 10 s řešením jejich nepříznivých sociálních situací, a to formou nejen služeb sociálních, ale i návazných. Poskytovatelé sociálních a návazných služeb (dále i poskytovatelé) se pravidelně scházejí s občany Prahy 10 a se zástupci MČ Praha 10 s tím, aby všichni společně vytvářeli podmínky pro rozvoj a udržitelnost sociálních a návazných služeb dle skutečných potřeb občanů.

Zastupitelstvo MČ Praha 10 usnesením č. 17/51/2009 ze dne 10. 12. 2009 schválilo první komunitní plán s názvem „Plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2010–2011“.

Akční plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na rok 2012 byl schválen usnesením Zastupitelstva MČ Praha 10 č. 8/69/2011 ze dne 12. 12. 2011. Uvedený dokument vycházel z monitoringu a vyhodnocení plnění komunitního plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb v letech 2010–2011.

Dne 4. 2. 2013 schválilo Zastupitelstvo MČ Praha 10 usnesením č. 15/24/2013 Akční plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na rok 2013.

Zastupitelstvo MČ Praha 10 schválilo dne 16. 12. 2013 usnesením č. 20/2/2013 Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2014–2016, a to včetně Přílohy střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2014–2016.

Dne 22. 6. 2015 Zastupitelstvo městské části Praha 10 usnesením č. 4/29/2015 schválilo zpracování Střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2017–2020.

Dne 1. 12. 2016 Zastupitelstvo městské části Praha 10 schválilo Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2017–2020 to včetně Přílohy střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2017–2020.

Dne 25. 1. 2021 Zastupitelstvo městské části Praha 10 schválilo usnesením č. 22/11/2021 Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2021–2024, a to včetně Přílohy střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2021–2024.

Dokumenty jsou k dispozici na www.desitkapomaha.cz →komunitní plánování.

Dne 2. 5. 2024 Rada městské části Praha 10 schválila priority v sociální a návazné oblasti na období 2025–2028 a zpracování Střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2025–2028.

Podrobné, chronologicky řazené informace o hlavních aktivitách, které naplňovaly cíle procesu komunitního plánování sociálních služeb, naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ Praha 10 na str. 8-18.

1.4. Popis aktualizace Střednědobého plánu MČ Praha 10

Střednědobý plán MČ P10 je jedním ze strategických dokumentů MČ Praha 10, jehož cílem je udržení a rozvoj sociální pomoci občanům MČ Praha 10, tzn. zajistit pomoc občanům MČ Praha 10, kteří se ocitnou v nepříznivé sociální situaci.

Proces KPSS MČ Praha 10 aktivně realizuje od roku 2004. V současné době se jedná o šestou aktualizaci komunitního plánu.

V rámci procesu KPSS na území MČ Praha 10 byly v období 2021-2024 realizovány tyto aktivity:

- setkávání pracovních skupin,
- průběžné mapování potřeb občanů MČ Praha 10, a to zejména prostřednictvím sociální práce Odboru sociálního ÚMČ Praha 10 a spolupracujících organizací,
- setkávání s poskytovateli sociálních a návazných služeb,
- pravidelné informování o dostupné pomoci,
- zpracovávání akčních (dále i prováděcích) plánů na předem definované období,
- vyhodnocování naplňování priorit střednědobého plánu,
- zpracování přehledu finančních toků v sociální oblasti.

Střednědobý plán MČ P10 na období 2025–2028 byl zpracován ve spolupráci:

- s poskytovateli sociálních a návazných služeb,
- s Úřadem práce ČR,
- se zástupci jednotlivých oddělení Odboru sociálního ÚMČ Praha 10,
- se zástupci dalších dotčených Odborů ÚMČ Praha 10,
- s občany MČ Prahy 10 (uživatelé sociálních a návazných služeb a veřejnost, která měla zájem zapojit se do procesu KPSS),
- a dalšími dotčenými subjekty a odborníky.

Zapojení probíhalo prostřednictvím setkávání pracovních skupin a dále:

- zapojením poskytovatelů sociálních a návazných služeb do realizovaných analýz,
- dílčími konzultacemi a připomínkováním.

Střednědobý plán MČ P10 je rozdělen do dvou částí. První část popisuje průběh procesu jeho zpracování, metodické ukotvení, základní popis současného stavu a priority na období 2025–2028. Druhá část (Příloha Střednědobého plánu MČ P10)

obsahuje zejména statistická data, výstupy ze zpracovaných analýz a informace o aktivitách MČ Praha 10 v sociální oblasti.

V souvislosti s naplňováním jednotlivých priorit obsažených v tomto dokumentu zpracuje Odbor sociální ÚMČ Praha 10 prováděcí plány na roky 2025–2026 a roky 2027–2028, které budou upřesňovat realizaci jednotlivých opatření prostřednictvím konkrétních aktivit na uvedené roky. Jednou za dva roky bude zpracováno vyhodnocení naplňování priorit a opatření za předcházející 2 kalendářní roky. Postup zpracování a schvalování prováděcího plánu a vyhodnocování naplňování priorit je upřesněn v kapitole č. 9.

Na procesu KPSS Odbor sociální ÚMČ Praha 10 metodicky spolupracuje s Centrem pro komunitní práci střední Čechy.

1.5. Popis zapojování veřejnosti

Zapojování veřejnosti nebo také účast veřejnosti na rozhodování se neomezuje pouze na rozšiřování informací, ale jeho podstatou je získávání názorů veřejnosti a využití těchto názorů při přípravě rozhodnutí. Vnímání a přijetí každého rozhodnutí veřejné správy ze strany veřejnosti je zásadně ovlivněno měrou, jakou mohou občané ovlivnit jeho znění. Zapojení veřejnosti je velmi důležitou a značně širokou oblastí komunitní práce.⁴

Do procesu plánování sociálních a návazných služeb jsou po celou dobu zapojováni dotčení aktéři, tzn. nejenom samotní uživatelé sociálních a návazných služeb, organizace, které tyto služby poskytují, ale i občané, které téma zajímá a další návazné instituce. Jedná se o otevřený proces, kde mohou všichni projevit své názory na sociální oblast.

Zapojení dlouhodobě probíhá v několika rovinách:

- průběžně prostřednictvím webových stránek MČ Praha 10 (www.praha10.cz) a sociálního a zdravotního portálu (www.desitkapomaha.cz),
- cíleně – zapojením do přípravy konkrétních strategií, akčního plánu, realizovaných akcí apod.

Na stránkách MČ Praha 10 je zveřejněn kontakt na koordinátorku procesu komunitního plánování na území MČ Praha 10.

⁴ PILÁT, Miroslav. *Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 198 stran. ISBN 978-80-262-0932-4. S. 133.

Další informace jsou zveřejněny na sociálním a zdravotním portálu - <http://desitkapomaha.cz/komunitni-planovani.aspx>. Za aktualizaci a zveřejňování informací na portálu zodpovídá koordinátorka.

Zájemci se mohli do procesu zapojit:

- činností pracovních skupin,
- účastí na jednorázových akcích realizovaných MČ Praha 10 (např. veletrh, semináře),
- připomínkováním výstupů procesu komunitního plánování,
- osobním setkáním s koordinátorkou a vyjádřením svého názoru a potřeb.

Do výše uvedených forem se mohou zájemci zapojovat průběžně.

Každoročně se jednání pracovních skupin celkem účastní (i opakovaně) cca 300 účastníků.

MČ Praha 10 proces plánování a zapojení veřejnosti přináší:

- vybudování sounáležitosti občanů s MČ Praha 10,
- získání větší míry akceptace záměrů radnice bez předchozích konfliktů,
- průběžné informování o problémech občanů.

1.6. Nejvýznamnější aktivity v sociální a návazné oblasti na území MČ Praha 10

Sociální a návazné oblasti se MČ Praha 10 věnuje dlouhodobě, což dokazuje množství projektů a služeb, které poskytuje svým občanům. Mezi nejvýznamnější patří:

- Realizace sociální práce ve spolupráci s poskytovateli sociálních a návazných služeb
- Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.
- Léčebna dlouhodobě nemocných Vršovice, p. o.
- Sociální a zdravotní portál
- Sociální poradenské centrum
- Poradce pro nájemníky
- Pojízdny úřad
- Prevence nežádoucích sociálních jevů
- Bezplatné právní poradenství a mediace
- Seniorská obálka
- Katalog sociálních a návazných služeb
- Veletrh sociálních a návazných služeb
- Podpora dětí z MČ Praha 10 s těžkým zdravotním postižením a jejich rodin
- Podpora uživatelů sociální služby tísňová péče
- Oceňování bezpříspěvkových dárců krve

- Dotační program pro oblast paliativní péče
- Poděkování dobrovolníkům za jejich činnost v sociální oblasti

Více informací k jednotlivým aktivitám naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ P10 str. 19-32.

2. Základní informace o činnosti Odboru sociálního ÚMČ Praha 10

Významnou součástí pomoci občanům Prahy 10 je činnost Odboru sociálního ÚMČ Praha 10. Odbor sociální tvoří celkem 4 oddělení.

Oddělení ekonomiky a administrativy

Zajišťuje informování veřejnosti o činnosti a o projektech odboru sociálního. Zabezpečuje administrativní a organizační práce sekretariátu odboru a zajišťuje ekonomickou agendu odboru.

Oddělení dále zajišťuje agendu finanční podpory dětí z Prahy 10 s těžkým zdravotním postižením, a to formou dotačního programu.

Oddělení sociálně právní ochrany dětí a práce s rodinou

Zajišťuje poradenskou a preventivní činnost, realizuje opatření na ochranu dětí a výchovná opatření, vykonává specializovanou činnost na úseku sociální kurately a náhradní rodinné péče, uzavírá dohody o výkonu pěstounské péče a zajišťuje další činnosti na úseku sociálně-právní ochrany dětí.

Oddělení sociální práce

Poskytuje občanům poradenskou činnost při řešení jejich sociálních problémů. Zprostředkovává potřebné sociální a návazné služby a pomáhá osobám ohroženým sociálním vyloučením v zapojení se do běžného života. Zajišťuje vydávání parkovacích průkazů vozidel přepravujících osoby s těžkým zdravotním postižením. Rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávek důchodového pojištění, včetně sociálního šetření a následné kontroly hospodaření s důchodem oprávněné osoby.

Oddělení zajišťuje činnost Sociálního poradenského centra a činnost Poradce pro nájemníky.

V rámci oddělení působí sociální kurátoři pro dospělé, kteří poskytují pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením.

Vedoucí oddělení koordinuje proces komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10.

Oddělení zřízených organizací a zdravotnictví

Zabezpečuje organizační, metodické a ekonomické činnosti, které se týkají příspěvkových organizací městské části v oblasti sociální péče a zdravotnictví – jedná se o příspěvkové organizace Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o. a o Léčebnu dlouhodobě nemocných Vršovice, p. o.

V příloze Střednědobého plánu na str. 33-41 naleznete další informace k činnostem odboru sociálního a vstupní statistická data.

3. Základní popis území

Praha 10 je situována v jihovýchodní části hlavního města a zahrnuje území o rozloze přibližně 1.900 hektarů. Jména bývalých historických obcí – Vršovice, Strašnice, Malešice, Záběhlice, Vinohrady, Michle – tvoří (po sloučení v roce 1960 a po oddělení Prahy 15 v roce 1994) jednotlivé katastry Prahy 10. Některé katastry patří do Prahy 10 celou svou rozlohou, jako Vršovice, Malešice, jiné z větší či menší části, další zase jen částí okrajovou, zcela nepatrnou a téměř nezalidněnou, jako například Žižkov, Hloubětín, Hrdlořezy.

Na území současné Prahy 10 najdeme přibližně 7 tisíc domů a 55 tisíc bytů, v nichž žije dnes přibližně 110 tisíc obyvatel. Je tedy možno konstatovat, že ačkoliv některé výše uvedené obce mají téměř tisíciletou historii – jako celek je městská část Praha 10 velmi mladá.⁵

Vršovice

Byly původně malá vesnička, založená v jedenáctém století vyšehradskou kapitulou. V roce 1885 byly Vršovice povýšeny na městys, v roce 1902 na město. Dnes žije ve Vršovicích 35 tisíc obyvatel.

Strašnice

Nejstarší písemný záznam o Strašnicích je z dvanáctého století, obec si dlouho udržovala venkovský ráz, teprve na počátku dvacátého století se ve Strašnicích začalo stavět. Mezi nejvýznamnější stavby patří Trmalova vila z roku 1902, dílo architekta Jana Kotěry. Dnes mají Strašnice cca 37 tisíc obyvatel.

⁵ Zdroj: www.praha10.cz

Malešice

Původní osada patřila v roce 1309 vyšehradské a svatovítské kapitule, ze staré zástavby se zachovala pozdně barokní kaplička v ulici Na Univerzitním statku a také zámek z roku 1689. Malešice dnes mají cca 12 tisíc obyvatel.

Záběhlice

Koncem jedenáctého století byly majetkem vyšehradského probošta. Nejvýznamnější stavbou starých Záběhlic je kostel Panny Marie, původně románská stavba z dvanáctého století, zámek Práche tvoří zajímavý komplex budov, jehož jádrem je objekt z druhé poloviny osmnáctého století. Převážně na záběhlickém katastru vyrostlo v šedesátých letech tohoto století rozsáhlé sídliště Zahradní Město. Dnes mají Záběhlice cca 20 tisíc obyvatel.

Vinohrady

Část Královských Vinohrad, která patří Praze 10, zahrnuje především vilovou zástavbu a značný díl pozemků zaujímá Vinohradská nemocnice a Vinohradský hřbitov. Počet obyvatel je cca 7 tisíc.

Michle

V Michli se vyskytují všechny základní typy městské zástavby, od secesních činžovních domů z přelomu 19. a 20. století přes chudinskou zástavbu, funkcionalistické domy první poloviny 20. století, socialistickou sídlištní výstavbu (sídlíště Michelská), průmyslové a obchodní zóny až po moderní komerčně budované čtvrtě.

Obyvatelstvo městské části Praha 10

K 31. 12. 2019 žilo na území městské části Praha 10 dle Českého statistického úřadu celkem 117 999 obyvatel, z toho 61 780 žen a 56 219 mužů. V uvedených 5 letech se snižuje průměrný věk obyvatel. Počet obyvatel se ve sledovaném období zvýšil o 7 428 občanů. Za pozornost stojí navýšení počtu dětí ve věku 0–14 let o 877 dětí. Tato skutečnost je mimo jiné důležitá pro rozvoj služeb pro tuto skupinu občanů.

Tabulka č. 1 – Základní věkové skupiny obyvatel Prahy 10 k 31. 12. v letech 2019-2023

Rok	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku			Průměrný věk
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
2019	110 571	16 473	69 433	24 665	43,9
2020	113 279	16 621	72 137	24 521	43,6
2021	109 144	15 864	69 314	23 966	43,8
2022	116 020	17 305	74 708	24 007	43,0
2023	117 999	17 350	76 791	23 858	42,8

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

Tabulka č. 2 – Základní věkové skupiny obyvatel Prahy 10 k 31. 12. v letech 2019-2023 – ženy

Rok	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku			Průměrný věk
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
2019	57 887	8 020	34 688	15 179	45,8
2020	58 841	8 114	35 657	15 070	45,5
2021	56 735	7 764	34 235	14 736	45,7
2022	60 839	8 497	37 563	14 779	44,8
2023	61 780	8 561	38 565	14 654	44,6

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

Tabulka č. 3 – Základní věkové skupiny obyvatel Prahy 10 k 31. 12. v letech 2019-2023 – muži

Rok	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku			Průměrný věk
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
2019	52 684	8 453	34 745	9 486	41,7
2020	54 438	8 507	36 480	9 451	41,5
2021	52 409	8 100	35 079	9 230	41,7
2022	55 181	8 808	37 145	9 228	41,0
2023	56 219	8 789	38 226	9 204	40,9

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

Tabulka č. 4 A – Pohyb obyvatelstva k 31. 12. v letech 2019 - 2023

	Střední stav obyvatel	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí
2019	110 134	1 259	1 375	5 878	5 146
2020	110 632	1 191	1 574	8 303	5 212
2021	108 196	1 256	1 654	8 057	6 006
2022	114 495	1 187	1 455	12 605	5 461
2023	117 323	1 126	1 320	9 842	7 669

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

Tabulka č. 4 B – Pohyb obyvatelstva k 31. 12. v letech 2019 - 2023

	Přírůstek (úbytek)			Sňatky	Rozvody	Potraty
	přirozený	stěhováním	celkový			
2019	-116	732	616	563	197	514
2020	-383	3 091	2 708	412	203	504
2021	-398	2 051	1 653	518	207	521
2022	-268	7 144	6 876	614	204	464
2023	-194	2 173	1 979	630	189	284

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

4. Způsob podpory sociálních a návazných služeb pro občany MČ Praha 10

MČ Praha 10 dlouhodobě a systematicky podporuje činnosti spolupracujících poskytovatelů sociálních a návazných služeb, kteří poskytují své služby občanům Prahy 10. S ohledem na povinnost hl. m. Prahy zajistit pro své občany dostupnou a kvalitní síť sociálních služeb, by nebylo efektivní a ani hospodárné, aby MČ Praha 10 všechny potřebné sociální služby zajišťovala sama či prostřednictvím svých zřízených organizací.

MČ Praha 10 se snaží, aby podpora jednotlivých služeb vycházela ze vzájemné spolupráce, která je založena na pravidelných setkáváních s poskytovateli sociálních a návazných služeb, předáváním informací, propojování činností organizací, prezentací činností organizací apod.

Dále MČ Praha 10 komunikuje s MHMP a spolupracuje na přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje. Sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních a návazných služeb osobám nebo skupinám osob na území MČ Praha 10 a možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních a návazných služeb a o jejich dostupných zdrojích.

Poskytovatele sociálních a návazných služeb MČ Praha 10 dlouhodobě podporuje:

- v rámci dotačního systému,
- prezentací jejich služeb na sociálním a zdravotním portálu,
- prezentací jejich služeb na veletrhu sociálních a návazných služeb,
- prezentací jejich služeb v katalogu sociálních a návazných služeb,
- nájemného v zájmu MČ Praha 10.

Na základě žádosti spolupracujících poskytovatelů MČ Praha 10 již několik let pravidelně vydává potvrzení o spolupráci v rámci procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb. Zpravidla se jedná o přílohu k žádosti o podnájem nebytových prostor za nájemné v zájmu MČ Praha 10 nebo pro účely dotačních řízení jiných donátorů. Současně MČ Praha 10 podporuje sociální služby v jejich rozvoji, a to formou vyjádření podpory pro zařazení do sítě služeb kraje a o podporu navýšení kapacit služeb v síti služeb kraje.

Poskytovatelé sociálních a návazných služeb svými službami vhodně doplňují služby, které zajišťuje MČ Praha 10, spolupracují v rámci celého procesu KPSS a předávají potřebná data ke zpracování různých analýz, případně se do sběru dat sami zapojují.

Bližší informace k sociálnímu a zdravotnímu portálu, veletrhu a katalogu naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ P10.

4.1. Podpora formou dotačního řízení MČ Praha 10 v sociální oblasti

MČ Praha 10 dlouhodobě finančně podporuje služby a projekty poskytovatelů sociálních a návazných služeb s cílem vytvoření efektivní sítě sociálních a návazných služeb, která odpovídá skutečným potřebám občanů Prahy 10. Výsledky dotačního řízení jsou pravidelně zveřejňovány.

Dotační systém vychází z poptávky občanů MČ Praha 10 po sociálních a návazných službách a přihlíží také k dosavadní spolupráci jednotlivých poskytovatelů sociálních a návazných služeb v rámci procesu KPSS.

MČ Praha 10 poskytuje prostřednictvím dotačního řízení veřejné finanční podpory pro tyto oblasti:

- Kultura
- Sport, mládež a volný čas
- Sociální a zdravotní oblast
- Ochrana životního prostředí a udržitelný rozvoj

Přehled vyhlášených programů pro rok 2025

Uvádíme pouze výčet oblastí souvisejících s obsahem dokumentu.

Dotace je určena pro poskytování služeb:

- jejichž cílem je naplnit individuální potřeby uživatele, umožnit mu vést běžný život v přirozeném prostředí, podpořit uživatele v zapojení do místní komunity a předcházet tak jeho vyloučení ze společenského života,
- které podporují sociální soudržnost místních společenství,
- které jsou v souladu a naplňují priority komunitního plánování sociálních a návazných služeb MČ Praha 10.

Programy v oblasti sociální a zdravotní

- Sociální a návazné a zdravotní služby
 - Čtyřleté dotace
 1. Sociální programy pro seniory a osoby se zdravotním znevýhodněním
 2. Sociální programy na podporu rodiny
 3. Preventivní programy – programy pro děti, mládež a dospělé
 - Jednoleté dotace
 1. Zdravotně sociální program
 2. Sociální program pro seniory a osoby se zdravotním znevýhodněním
 3. Program na podporu rodiny
 4. Preventivní a podpůrné programy

- Adiktologické služby
 - Čtyřleté dotace
 1. Terénní programy
 - Jednoleté dotace
 1. Terénní programy
 2. Poradenské služby

Provázanost dotačního řízení a priorit KPSS

Při rozdělování finančních prostředků z dotačního systému Prahy 10 v sociální a návazné oblasti již několik let přihlíží MČ Praha 10 k výstupům z procesu KPSS. Pravidelnou aktualizací střednědobého plánu získává MČ Praha 10 možnost reagovat na aktuální potřeby občanů Prahy 10 a na jejich poptávku po sociálních a návazných službách. Provázanost je nutné udržet a dále ji zefektivňovat prostřednictvím podpory transparentního dotačního systému v oblasti poskytování sociálních a návazných služeb.

Jedná se především o:

- účast zástupce Odboru sociálního ÚMČ Praha 10 na jednání pracovní skupiny,
- zohlednění rozsahu poskytovaných služeb občanům MČ Praha 10,
- zapojení pracovníků Odboru sociálního ÚMČ Praha 10 do pomocného vyhodnocování souladu žádostí o dotaci a priorit v sociální a návazné oblasti.

Za významné lze považovat nastavené víceleté financování projektů.

Přehled poskytnutých dotací v sociální oblasti naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ P10 na str. 47.

4.2. Podpora formou nájemného v zájmu MČ Praha 10

Nebytové prostory jsou na území MČ Praha 10 spolupracujícím organizacím dlouhodobě pronajímány za nájemné v zájmu MČ Praha 10.

Tabulka č. 5 – Nebytové prostory pronajímané MČ Praha 10 v sociální oblasti za nájemné v zájmu MČ Praha 10 stav ke dni 31. 7. 2024

Seznam neziskových organizací	
	Středisko prevence a léčby drogových závislostí – DROP- IN, o. p. s.
	Pevnost – České centrum znakového jazyka, z. ú.
	Klub K2, o. p. s.
	Point 50+
	Diakonie ČCE – středisko Praha
	Svaz tělesně postižených v České republice, z. s.
	Protěž, z. ú.
	Společnost Parkinson, z. s.
	Rodinné a komunitní centrum Jablíčkov, z. s.
	PROJEKT INTEGRACE, o.p.s.
	Diakonie husitská – Strom, z. s.
	Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.
	Komunitní centrum Petrklíč
	Spolek Vrána, z. s.
	YMCA Praha
	Dobrovolnické centrum Protěž

Zdroj: Odbor bytů a nebytových prostor ÚMČ Praha 10

5. Přehled spolupracujících poskytovatelů sociálních a návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10

Tabulka č. 6: Přehled spolupracujících poskytovatelů

	Název poskytovatele služby
1	ACORUS, z. ú.
2	A DOMA, z. s.
3	Alen – ženy s rakovinou prsu, z. s.
4	Amelie, z. s.
5	Anděl na drátě, Linnet eu s. r. o.
6	Anděl Strážný, z. ú.
7	Arcidiecézní charita Praha
8	Armáda spásy v České republice, z. s.
9	Asistence, o. p. s.
10	Barevný svět dětí, z. s.
11	Beztíže, Dům dětí a mládeže Praha 3 - Ulita
12	Bílý kruh bezpečí, z. s.
13	Buči – Praha 10, z. s.
14	Centrum ALMA, z. ú.
15	Centrum MARTIN, o. p. s.
16	Centrum PARAPLE
17	Centrum pro rodinné aktivity Bambulky
18	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o. p. s.
19	Centrum Seňorina, z. s.
20	Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.
21	Centrum sociálních služeb Praha
22	Cesta domů, z. ú.
23	Česká asociace paraplegiků – CZEPA
24	Česká unie neslyšících, z. ú.
25	České ILCO, z. s.
26	Člověk v tísni o. p. s.
27	Čtyřlístek dětem, z. s.
28	Dědina, o. p. s.
29	Dětské krizové centrum, z. ú.
30	Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb
31	Diakonie ČCE – středisko Praha
32	Diakonie husitská – STROM, z. s.
33	Dílňky tvořivosti, o. p. s.
34	Dívčí katolická střední škola
35	Dobrovolnické centrum Protěž, z. s.
36	Domov pro seniory Malešice
37	Domov pro seniory Zahradní Město
38	Drop In, o. p. s.

39	Dům tří přání, z. ú.
40	EDA cz, z. ú.
41	Elio, z. s.
42	Elpida, o. p. s.
43	ENVIRA, o. p. s. – sociální podnik
44	ERGO Aktiv, o. p. s.
45	ESET-HELP, z. s.
46	Farní charita Praha 1 Nové Město
47	Fokus Praha, z. ú.
48	Fosa, o. p. s.
49	Global Partner péče, z. ú.
50	Global Partner sociální služby, s. r. o.
51	Green Doors, z. ú.
52	Hestia – Centrum pro dobrovolnictví, z. ú.
53	HEWER, z. s.
54	Hornomlýnská, o. p. s.
55	HoSt Home-Start Česká republika
56	Chytrá péče s. r. o.
57	In iustitia, o. p. s.
58	Integrační centrum Praha o. p. s.
59	INTEGRAČNÍ CENTRUM SASOV, z. ú.
60	Institut zdravotně-sociálních služeb z. ú. – NÁŠ SLUNOVRAT
61	Jesle Skalka
62	Klub K2
63	Klub přátel YWCA
64	Komunitní centrum Petrklíč, z. s.
65	Lata – programy pro mládež a rodinu z. ú.
66	Letokruh, z. ú.
67	Linka bezpečí, z. s.
68	Magdaléna, o. p. s.
69	Maltéžská pomoc, o. p. s.
70	Mezi námi, o. p. s.
71	Nadace BONA
72	Nadace Krása pomoci
73	NADĚJE
74	Národní ústav pro autismus, z. ú.
75	Nové horizonty, s. r. o.
76	Občanské sdružení SEPPIA, z. s.
77	Okamžik, z. ú.
78	Osvěta, z. s.
79	OZP Akademie, z. ú.
80	Péče bez překážek, z. s.
81	POHODA – společnost pro normální život lidí s postižením, z. ú.
82	Point 50+, o. p. s.
83	Polovina nebe, o. p. s.
84	Poradna pro integraci, z. ú.

85	PROGRESSIVE o. p. s.
86	Pro Dialog, z. s.
87	proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o. p. s.
88	PRO Gaudia, z. ú.
89	Program Pilot, prostor PLUS o. p. s.
90	Protěž, z. ú.
91	Proxima Sociale o. p. s.
92	REMEDIUM Praha o. p. s.
93	Rodinné a komunitní centrum Jablíčkov, z. s.
94	ROSA – centrum pro ženy, z. s.
95	Rozum a Cit, z. s.
96	Ruka pro život, o. p. s.
97	SANANIM, z. ú.
98	Senior fitness, z. s.
99	Senioři ČR, z. s.
100	Sestřička SOS, z. ú.
101	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS)
102	Společnost DUHA, z. ú.
103	Společnost E / Czech Epilepsy Association, z. s.
104	Společnost Parkinson, z. s.
105	Společnost pro ranou péči, z. s.
106	Společnou cestou z. s.
107	Spolek Kolumbus
108	Spolek Moudrá sovička
109	Spolek Vrána, z. s.
110	Středisko křesťanské pomoci Horní Počernice
111	STŘEP – České centrum pro sanaci rodiny, z. ú.
112	Svaz tělesně postižených v ČR
113	Sympathea, o. p. s.
114	Tamtamy, o. p. s.
115	Terapeutické centrum Modré dveře Praha, z. ú.
116	Tichý svět, o. p. s.
117	Triadis o. p. s.
118	TŘI, o. p. s.
119	Tyfloservis, o. p. s.
120	Ústav Chytré péče z. ú.
121	YMCA Praha
122	Za sklem
123	Zdravotní ústav Most k domovu, z. ú.
124	Ženou za všech okolností, z. s.
125	Židovská obec v Praze
126	Život 90

6. Zajištění služeb Centrem sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

Centrum sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10 se sídlem Sámkova 7 (dále jen CSOP v Praze 10) je příspěvkovou organizací zřízenou městskou částí Praha 10. Hlavním posláním a účelem organizace je poskytovat kvalitní podporu a pomoc občanům, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního omezení, a jsou odkázáni na pomoc jiné osoby.

Sociální služby poskytuje formou pobytovou, terénní i ambulantní. Sociální služby jsou registrované dle zákona č.108/2006 Sb., o soc. službách. Podobně je registrovaná a prováděná zdravotní péče v domácnostech dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. CSOP v Praze 10 má za tímto účelem uzavřené smlouvy s několika zdravotními pojišťovnami.

V bytech zvláštního určení CSOP v Praze 10 poskytuje seniorům odbornou zdravotní a sociální péči.

V rámci klubů pro seniory centrum nabízí i služby, které podporují aktivní využití volného času seniorů.

CSOP v rámci své další činnosti provozuje 3 dětské skupiny, přednostně s trvalým pobytem na Praze 10. Jsou určeny pro děti od 1 roku do 3 let. O děti pečují kvalifikovaný personál s ohledem na individuální schopnosti a potřeby dítěte.

CSOP v Praze 10 poskytuje široké spektrum služeb v sociální a zdravotní oblasti:

- pečovatelská služba – maximální kapacita je 1500 klientů (ambulantní forma – provozuje 2 Střediska osobní hygieny, prádelnu, jídelny CSOP; terénní forma probíhá v domácnostech klientů každý den od 7–20 hod.);
- domácí zdravotní péče;
- 3 domovy pro seniory – 103 lůžek;
- 2 domovy se zvláštním režimem – 69 lůžek;
- 3 odlehčovací služby – 20 lůžek;
- byty zvláštního určení – 140 bytových jednotek;
- 3 dětské skupiny v Praze 10;
- dobrovolnická činnost;
- 5 klubů seniorů;
- půjčovna kompenzačních pomůcek.

7. Analýza finančních toků alokovaných na poskytování sociálních a návazných služeb občanům MČ Praha 10

Analýza finančních toků alokovaných na poskytování sociálních a návazných služeb občanům MČ Praha 10 prostřednictvím rozpočtu městské části v letech 2019–2022 slouží jako podklad pro tvorbu Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb. Smyslem analýzy je zjistit rozsah a zdroj finančních prostředků, kterými je provoz a rozvoj sociálních a návazných služeb zajišťován. Zároveň jsou tyto finanční prostředky definovány jako takové, které jsou poskytovány prostřednictvím rozpočtu MČ Praha 10, přímo či nepřímo (např. jako dotace hl. m. Prahy). Analýza dle zadání zahrnuje finanční prostředky alokované v rozmezí let 2019 až 2022 a zahrnuje také skupinu služeb návazných, které sice nejsou poskytovány v režimu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, nicméně přispívají k řešení nepříznivých sociálních situací občanů Prahy 10. Naopak vyčleněny byly a priori služby zdravotní a služby spadající do oblasti školství.

Základním cílem analýzy je však zjistit co nejpresnější obraz financování sociálních a návazných služeb a jeho vývoj v uplynulých čtyřech letech tak, aby bylo možno co nejefektivněji nastavit nový Komunitní plán sociálních služeb a smysluplně jím směřovat alokace finančních prostředků ve vazbě na rozhodnutí učiněná v předcházejícím období.

MČ Praha 10 patří mezi největší v celé Praze a se svými více než 100 tis. obyv. jde zároveň o jednu z největších „obcí“ v ČR, větší než většina krajských měst v ČR. S ohledem na městský charakter hl. m. Prahy (a samozřejmě platnost zákona č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze, ve znění pozdějších předpisů) však financování sociálních služeb primárně zajišťuje samotné hl. m. Praha, obdobně jako v jiných regionech ČR kraj. Poslední sledovaná léta (od roku 2019) lze charakterizovat stabilizací rozsahu a objemu financování sociálních i návazných služeb z rozpočtu MČ Praha 10. Nejvýznamnějším aspektem je posilování financování vybraných druhů sociálních služeb a návazných služeb prostřednictvím víceletého dotačního řízení MČ Praha 10.

Městská část Praha 10 zajišťuje financování sociálních a návazných služeb prostřednictvím více složek svého úřadu. Zásadní roli hraje odbor sociální, ale i další složky Úřadu MČ (především odbor kultury a projektů a odbor majetkoprávní) zajišťující důležité úkony a činnosti včetně dotačního řízení. Odbor kultury a projektů administroval v roce 2022 např. dotační titul Humanitární pomoc a podpora integrace uprchlíků z Ukrajiny v rámci, kterého bylo rozděleno mezi žadatele 545 tis. Kč. V případě operativních rozhodnutí pak je možné, že jsou realizována prostřednictvím dalších složek úřadu, zejména vázaných na samosprávné orgány. Tuto roztržičnost nelze a priori hodnotit negativně, nicméně je v takovém případě důležitá existence a znalost společné strategie (komunitní plán) při její implementaci.

Kompletní verze dokumentu je k dispozici na sociálním a zdravotním portálu www.desitkapomaha.cz.

8. Priority v sociální a návazné oblasti na období 2025-2028

V roce 2023 MČ Praha 10 zahájila analyticko-popisnou fázi procesu KPSS spojenou s postupy vedoucími k získání popisu aktuální situace na území MČ Praha 10 v sociální oblasti, s důrazem na demografická data a na financování sociálních a návazných služeb. Výstupy ze zpracovaných přehledů, které jsou k dispozici na sociálním a zdravotním portálu MČ Praha 10, jsou zohledněny v prioritách v sociální a návazné oblasti.

Konkrétně se jedná o:

- Demografickou studii MČ Praha 10;
- Analýzu finančních toků alokovaných na zajištění poskytování sociálních a návazných služeb občanům Prahy 10 prostřednictvím rozpočtu městské části v letech 2019-2022.

Priority zřetelně definují, které sociální a návazné služby na území MČ Praha 10 mají být podporovány a pomáhají vytvářet nové programy a služby na podporu sociální integrace.⁶

Jednotlivé priority v sociální a návazné oblasti byly tvořeny v rámci procesu KPSS, a to za aktivní spolupráce s uživateli služeb, potenciálními uživateli služeb, veřejností a spolupracujícími poskytovateli sociálních a návazných služeb. Priority schválila Rada MČ Praha 10 dne 2. 5. 2024.

Jednotlivé priority jsou z praktických důvodů číslovány, to ovšem neznamena, že by toto označení určovalo jejich důležitost nebo pořadí.

⁶ PILÁT, Miroslav. *Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 198 stran. ISBN 978-80-262-0932-4. S. 111.

1. Poradenské a podpůrné služby pro osoby v nepříznivé sociální situaci.

Priorita se zaměřuje na různé formy poradenských a podpůrných služeb pro osoby v nepříznivé sociální situaci. Jedná se o služby z oblasti finančního, právního, psychologického a dalšího poradenství, které dlouhodobě občané Prahy 10 poptávají. Dále sem patří využívání dalších odborných služeb, jako je mediace a služby psychologa, psychoterapeuta, terapeuta a případně psychiatra pro sociálně slabé skupiny obyvatel (rodiny, děti, mládež, uživatelé návykových látek, osoby bez domova a další) při řešení jejich osobních či pracovních problémů.

2. Bydlení pro osoby v nepříznivé sociální situaci.

Oblast bydlení pro osoby v nepříznivé sociální situaci lze považovat za jednu z priorit, která se týká všech cílových skupin. Mít kde bydlet je jednou ze základních potřeb člověka, a právě možnosti získání či udržení bydlení patří ke klíčovým problematikám, které osoby v nepříznivé sociální situaci řeší. Jedná se o osoby různého věku, zdravotního stavu a sociální či ekonomické situace. Tyto osoby potřebují odlišné formy bydlení s rozdílnou mírou podpory. Cílem této priority je především podpora samostatnosti, zaměření se na silné stránky klientů a zvládnutí nepříznivé sociální situace. Problematika bydlení osob v nepříznivé sociální situaci se prolíná napříč všemi cílovými skupinami.

3. Komunitní aktivity podporující osoby v nepříznivé sociální situaci a osoby touto situací ohrožené.

V celkovém komplexu pomoci osobám v nepříznivé sociální situaci hrají klíčovou roli komunitní aktivity, které se zaměřují na rodiny s dětmi, děti, mládež, seniory i osoby se zdravotním znevýhodněním. Jsou nedílnou součástí pomoci těmto osobám. Dávají možnost aktivnímu zapojení do místní komunity, podporují vzájemnou solidaritu, vzájemnou pomoc/podporu, výměnu zkušeností a informovanost. Jedná se o různá komunitní centra, rodičovská centra, kluby seniorů apod., které svými službami vhodně doplňují registrované sociální služby.

4. Služby podporující setrvání občanů v domácím prostředí.

Cílem služeb podporujících setrvání občanů v domácím prostředí je nabídka takových služeb, které umožní každému zůstat co nejdéle ve svém přirozeném prostředí – doma, a to i přesto, že jsou v různých oblastech/svých činnostech znevýhodnění či omezení a potřebují různě intenzivní pomoc dalších osob. Pro tuto skupinu občanů je nutné zajistit dostatečné kapacity terénních služeb a aktivit, které reagují na jejich specifické potřeby. Nedílnou součástí je i podpora rodin s dětmi se zdravotním postižením a různé formy odlehčovacích služeb. Hlavní roli služeb podporujících setrvání občanů v domácím prostředí zastávají terénní služby, které jsou poptávány všemi

cílovými skupinami. Současná nabídka terénních služeb na území městské části je rozsáhlá a navzájem se doplňující.

5. Rozvoj registrovaných sociálních služeb prostřednictvím dotačního řízení MČ Praha 10.

Priorita se zaměřuje na podporu registrovaných sociálních služeb prostřednictvím dotačního programu MČ Praha 10 zohledňujícího skutečné/doložené potřeby občanů. Cílem je zajistit dostatečnou síť kvalitních a dostupných sociálních služeb, které občané městské části potřebují. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů stanoví, že sociální službou se rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Uvedený zákon obsahuje seznam a popis jednotlivých sociálních služeb, včetně podmínek pro jejich poskytování.

6. Rozvoj a zkvalitňování procesu plánování sociální pomoci a zvýšení informovanosti a spolupráce.

Cílem této prioritní oblasti je pokračování ve zkvalitňování procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb v MČ Praha 10 a v zajišťování informování občanů různými formami. Priorita zahrnuje správu sociálního a zdravotního portálu a realizaci tradičních aktivit (veletrh sociálních a návazných služeb, katalog sociálních a návazných služeb, oceňování dobrovolníků působících v sociální oblasti apod.), včetně celkové koordinace procesu plánování. Součástí priority je i podpora rozvoje dobrovolnictví.

7. Služby a programy pro rodiny, děti a mládež ohrožené rizikovými sociálními jevy.

Priorita se zaměřuje na potřebné služby a preventivní programy pro rodiny s dětmi a mládež, které jsou ohroženy rizikovými sociálními jevy. Zahrnuje oblast terénní práce s dětmi a mládeží, dostupnost služeb nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, oblast volnočasových aktivit pro tuto cílovou skupinu, podporu specifických služeb pro ohrožené děti a rodiny (včetně doučování) a další související aktivity eliminující různé rizikové situace.

8. Služby pro dospělé osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené.

V rámci této priority jsou řešeny programy pro osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené. Jedná se např. o terénní programy, dostupnost základního

zdravotního ošetření pro osoby propuštěné z výkonu trestu, vazby i detenčních zařízení, osoby ve výkonu trestu nebo vazby, osoby, které ztratily přístřeší, nebo se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení a další. Sociální vyloučení znamená obtížnou životní situaci, která člověka vylučuje z běžné pospolitosti ostatních lidí a bez podpory (intervence) jeho návrat znemožňuje (EAPN ČR). Sociálně vyloučení lidé obvykle nestojí před jedním problémem, ale před jejich komplexem, přičemž mnohý z nich by i jednotlivě ohrožoval normální fungování člověka ve společnosti. S postupným propadem na dno přestává být zřejmé, co je původním důvodem propadu a co jeho následkem (Agentura sociálního začleňování).

9. Sledování a vyhodnocování plnění střednědobého plánu a průběhu procesu komunitního plánování

Komunitní plán pracuje se třemi úrovněmi monitorovacích ukazatelů. V nejobecnější úrovni jde o ukazatele udržitelnosti procesu, které zajišťují pokračování započatého procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10.

V druhé rovině jsou vypracovány ukazatele dopadu všech opatření, která z komunitního plánu vyplývají. Mají dlouhodobý efekt, měřitelný na konci a v průběhu procesu formou průzkumu vhodně zvolených indikátorů dle dané oblasti.

Konkrétnější podobu mají ukazatele, které hodnotí průběh a výsledky jednotlivých opatření. Nastavení výsledků/výstupů jednotlivých opatření je uvedeno u každého opatření předkládaného plánu.

Mimo jiné jedním z ukazatelů, jak proces komunitního plánování funguje a pokračuje, jsou setkávání pracovních skupin KPSS. Na území MČ Praha 10 budou probíhat setkání pracovních skupin KPSS na základě skutečné potřeby, bude z nich pořízen zápis a prezenční listina. Minimální počet jsou dvě setkání ročně u každé pracovní skupiny.

Setkání koordinační skupiny KPSS bude probíhat minimálně 1x v roce. Z jednání bude pořízen zápis a prezenční listina. Na každém setkání bude probíhat kontrola plnění zadaných úkolů z minulého setkání. V případě potřeby bude koordinační skupina oslovena e-mailem.

Průběžné vyhodnocování plnění priorit probíhá v rámci pracovních skupin. Jedenkrát za dva roky je vyhodnocení plnění zpracováno písemně a předloženo vedení MČ Praha 10.

Vedle hodnocení realizace naplánovaných úkolů je rovněž třeba věnovat stálou pozornost sledování úrovně vlastního procesu komunitního plánování, usilovat o jeho udržitelnost a stálé zlepšování. K tomu slouží tzv. kritéria kvality plánování sociálních služeb.

9.1. Zajištění plnění plánu

K zajištění realizace stanovených priorit na období 2025-2028 zpracuje Odbor sociální ÚMČ Praha 10 na dvouleté období (2025-2026 a 2027-2028) prováděcí/akční plán, v němž budou konkretizovány jednotlivé aktivity v rámci stanovených opatření, včetně způsobu jejich realizace.

Prováděcí/akční plány budou zpracovány na základě výstupů z jednání pracovních skupin KPSS a budou předloženy veřejnosti k připomínkování.

Prováděcí/akční plány budou vždy předloženy ke schválení Koordinační skupině KPSS, ke stanovisku komisi nebo výboru pro sociální oblast a ke schválení Radě MČ Praha 10.

Radě MČ Praha 10 budou dokumenty ke schválení předloženy nejpozději do 28. 2. 2025 a 28. 2. 2027.

Celkovou odpovědnost za plnění Střednědobého plánu MČ P10 má Zastupitelstvo/Rada MČ Praha 10.

Garantem naplňování jednotlivých opatření je určený odpovědný subjekt/osoba dle struktury opatření.

Výstupy monitoringu a vyhodnocení naplňování priorit jsou vstupy pro tvorbu prováděcího plánu na další období.

9.2. Sledování plnění plánu

Průběžně v daném plánovacím období bude probíhat:

- shromáždění objektivních údajů,
- komunikace s garanty jednotlivých opatření,
- zjišťování naplňování ve spolupráci s poskytovateli sociálních a návazných služeb,
- mapování potřeb občanů MČ.

Současně bude průběžně probíhat monitoring ve spolupráci s pracovními skupinami KPSS. Pro sledování plnění prováděcího plánu jsou využity mimo jiné i dílčí analýzy.

Do sledování jsou zapojeni klíčoví účastníci procesu v území, tzn. poskytovatelé sociálních a návazných služeb, dotčené oddělení Odboru sociálního ÚMČ Praha 10, příspěvková organizace MČ Praha 10 a další návazné instituce, jako je ÚP ČR apod.

9.3. Vyhodnocování plnění plánu

Zaměřuje se na vyhodnocení stavu:

- posouzení dopadu naplňování jednotlivých opatření,
- posouzení ekonomických podmínek.

Jedenkrát za dva roky bude zpracován dokument s názvem „Vyhodnocení plnění priorit Střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10“ za předcházející 2 kalendářní roky.

Vyhodnocení plnění plánu zpracovává Odbor sociální ÚMČ Praha 10 ve spolupráci s dalšími aktéry do textové podoby, a to na základě Rada MČ Praha 10 schváleného prováděcího/akčního plánu. Vyhodnocení za předcházející 2 kalendářní roky musí být předloženo k informaci Zastupitelstvu MČ Praha 10 nejdéle do 30. června následujícího kalendářního roku.

Vyhodnocování plnění plánu

- Probíhá průběžně po celou dobu procesu plánování.
- Probíhá jednou ročně na setkání pracovních skupin KPSS.
- Může být doplněno nabídkou vzdělávacích aktivit, zaměřených na zkvalitňování procesu plánování.

Schvalovací proces

- Na zpracování Vyhodnocení plnění plánu se vždy podílí pracovní skupiny KPSS.
- Vyhodnocení plnění plánu schválí Koordinační skupina KPSS, komise nebo výbor pro sociální oblast.
- Zastupitelstvo a Rada MČ Praha 10 obdrží Vyhodnocení k informaci.
- Odpovědný je pracovník zajišťující koordinaci procesu plánování.

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Základní informace o účastnících a jejich úlohách v procesu KPSS a organizační zajištění procesu KPSS

Příloha č. 2 – Aktivita procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb od roku 2004 do roku 2024

Příloha č. 3 – Nejvýznamnější aktivity v sociální a návazné oblasti na území MČ Praha 10

Příloha č. 4 – Činnosti Odboru sociálního ÚMČ Praha 10

Příloha č. 5 – Statistické údaje Úřadu práce ČR

Příloha č. 6 – Financování sociálních a návazných služeb

Přehled zkratk používaných v dokumentu

KPSS – komunitní plánování sociálních služeb

MČ Praha 10 – městská část Praha 10

MHMP – Magistrát hlavního města Prahy

HMP – hlavní město Praha

ÚMČ Praha 10 – Úřad městské části Praha 10

ZMČ – Zastupitelstvo městské části Praha 10

RMČ – Rada městské části Praha 10

ÚP ČR – Úřad práce ČR

CSOP – Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

TP – osoba s těžkým zdravotním postižením.

ZTP – osoba se zvlášť těžkým zdravotním postižením.

ZTP/P – osoba zvlášť těžce zdravotně postižená s průvodcem